

NIEOBYCZAJNY (15) *ai*

nieobyczajny (14), **nieobyczajni** (1); nieobyczajny : nieobyczajni *Mącz* (3:1).

W pisowni łącznej (11), *w rozłącznej* (4).

e, o oraz a jasne (*w tym w a 1 r. błędne znakowanie*).

sg *m N* nieobyczajny (7). ◊ *A* nieobyczajny (1). ◊ *n N* nieobyczajn(e) (1). ◊ *G* nieobyczajn(e)go (2). ◊ [*I* nieobyczajn(e)m.] ◊ *pl N m pers* nieobyczajni (1). *subst* nieobyczajni(e) (1). ◊ *A m pers* nieobyczajn(e) (1). ◊ *V subst* nieobyczajné (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII(XVIII) w.

1. *Niezgodny lub postępujący niezgodnie z dobrymi obyczajami* (11) :

a. *Nieskromny, nieprzyzwoity; parum verecundus, turpis Mącz; immodestus Calep* (5) : Lepiej ieft człowiekowi nie płodnemu być, niżli liny mieć nieobyczajne. *BielŻyw* 97; *Calep* 508b.

Wyrażenie: »nieobyczajne słowo« = *verbum turpe a. parum verecundum Mącz* (2): Pudet dicere hac praesente verbum turpe, Sróm mie rzec nieobyczajnego słowá przy oblyczności tey. *Mącz* 329c, 484d.

Szereg: »niepocziwy a nieobyczajny« (1): *A* coby było niepocziwego á nieobyczajnego to porzuć/ á coby było zálie vczciwego á w nadobney fprawie poftánowionego tego fie mocno dzierzeć *RejZwierc* 21.

b. *Prostacki, nieokrzesany; inurbanus Mącz, Calep, Cn; rusticulus Calep; incivilis, infacetus, male moratus Cn* (6) : Inurbanus, Nieludzki/ nieobyczajny/ chłopskich obyczajów/ nietrafny. *Mącz* 508b; *Subagrestis* – Kęs grubi, nie obiczaini, bardas. *Calep* 1014b, 561a, 933b.

Szeregi: »sprosny, nieobyczajny« (1): *ci* ktorzy nic w náuce nye zákusili/ *lą* ludzie fprofni/ nyeobyczajni: *ták* profto yeft ich człowyeczeństwo by nyewypolerowane zwiercyádło *GliczKsiqż* H4y.

»wszetczny i nieobyczajny« (1): *Iefli* był przed tym złośliwy/ *tedy* fie kazał zwąc *Bonifacyus*. *Iefli* boiázliwy/ *tedy* *Leo*/ *Iefli* wżeteczny y nieobytzayny/ *tedy* *Vrbanus*. *KrowObr* 34.

2. *Niewłaściwy; niewłaściwie postępujący; absurdus Mącz* (3) : *Mącz* 1d; *A* on młody rozrzewniony/ y máiąc święty/ ále nieobyczajnj gniew ná grzech fwoy [...]/ onę nogę sobie vciął. *SkarŻyw* 373; [ale nieobyczajnem sadzaniem [*ryb w staw*] pozdychało ich beło wiele. *LustrKrac* I 55].

W przen (1) : *Nie* obyczajné oczy/ *czemu* tám pátrzyćie/ *Skąd* niebezpieczność y fzkodę widzićie? *PudłFr* 50.

3. *Do jakiego nie jest się przyzwyczajonym* (1) : *Konftántyn* *Polakow* prosił áby fie s fwym ludem pierwey potykał iáko zwyczajniey[zy/ [...]] bo fnaż pierwfze nieobyczajne potkanie vczyni drugim złe ferce. *BielKron* 409v.

Synonimy: 1.**a.** *niepocziwy, nieuczciwy, niewstydlivy, wszetczny; b.* *gruby, nieludzki, prosty; 2.* *nietrafny.*

Cf **OBYCZAJNY**